

რუსუღან ჩუბინიძე

ძახილი
მოკლორინში

გამომცემლობა „მერანი“
თბილისი
2012

ავტორი ღრმად ააწვინებს გრძნობით, დიდ მადლობას უხდის ქ. თბილისის მეროს ნიგნის გამოცემაში განუყლი თანადგომისათვის, რაც გამოიხატება ანა მარტო საჭირო ხარჯების დატენისებში, ანამდე უბრალოდ, ადამიანური რამოვირებულების გამომეკავებში და რედაქციონების პრე-ცესში განუყლი კონსულტაციებში და რჩევებში.

განსაკუთრებული მადლობა უკუთვინს პირადე ქაღბალონ ანი ლლიძეს ნიგნის გამოქვეყნების პრეცესში გამოხინდილი ყურადრობისა და გულისხმიერებისათვის.

სამყაროს საოცრების ანის ადამიანის გონება ვერ ხანვებუ-ბა. ირამალება მისი განადიდებს საოცრებათა სვეროს. ადამი-ანში შიშსა და მოკრძალებას ნერგავს, მონიბედა მხერას განსყოფინებებს მოკვდავთა თვლებს, მონიბედას მძლე ყლოლს უცვირთავს, საოცრებათა შორის ანსებულ საოცრე-ბად ქვეყლს, თანაცხოვრების მძიმე ჯაჭვის რგოლს, თავისი მკაცრი განანების თერხულში ხაბმულს!

რესყადს ხუბინიძე

რედაქტორი	ხუტა მაჭავარიანი
მხატვარი	ზურაბ სულაკაური
დამკაბადონებელი	თამარ ტყაბლაძე

ქვითა სიმფონია

*„მაქვს მკერდს მიღებული
ქნარი, როგორც მინდა,“*

გ ა ლ ა კ ტ ი ო ნ ი

ირგვლივ საოცარი
სუფევს ჰარმონია,
ქვითა სიმფონია
გვიხმობს უახლესი.
ქვეყნად არასოდეს,
არსად არ ჰქონიათ,
გამათ შეხამება
უფრო უმაღლესი.
ქვაში ჩაკირულა
გენტა სიდიადე,
მიდი, ახლოს მიდი,
ქვას ყური მიადე,
ქვაში ჩაქსოვილა
გრძნობათ ნეტარება,
რთულზე ურთულესი
აზრთა შედარება,
ქვაში ჩატეულა
ჩვენ რომ არ გვქონია,
უფრო საოცარი
გამათ ჰარმონია!

ჩემი ოთახი

ასე უსინათლო,
ჩემი ოთახია,
ჩემი ცხოვრებაა,
ზღუდეს გადასული.
ჩემი თანამგზავრი
არის ნოსტალგია,
ჩემი სიცოცხლეა
ამით არასრული.
ასე უსინათლო,
ჩემი ოთახია,
მარტო კაეშანი,
მუდამ მარტოსული,
ჩემი სიხარული,
ქვათა სამარხია,
ყველა ოცნებაა
მასში დამარხული.

ეს კვირაც გაივლის

ეს კვირაც გაივლის
ნალვლიან ზმანებად,
ჩადგება კარებთან
ფიქრების ამქარი,
სურთ ზეცაც დაკანრონ
განგაშის ზარებმა,
ქვესკვნელი გრგვინავდეს -
აქ არის! აქ არის!

ეს კვირაც გაივლის
ტალღათა გრიგალში,
ნატვრათა უფსკრულებს
დაუხშობს კარიბჭეს,
ჩადგება კარებთან
ფიქრების ამქარი,
რომელიც სიცოცხლეს
სრულყოფას ანიჭებს.

ეს კვირაც გაივლის,
ვედახი ქარიშხალს,
ჩანჩქერთა დალალებს
ჩავუნნავ ზედაპირს
და მთელი სამყარო
სულ ნამით გაჩერდა...
თანადადგომია
გულის ამ შედახილს!

ბალაკტიონს

შენს ლურჯა ცხენებს
ბენვს უშლის ქარი,
ხეთა რიგებს რომ
გადახრის რკალად,
მთანმინდის მთვარე,
სავსე და მწყრალი,
ალარ განებებს
ჯადოსნურ კალამს.
ხმაურს არ სწყვეტენ
განგაშის ხმები,
ერთი შეხედვით
გლოვას რომ ჰგავდა,
დღესაც ჯვარს იწერს
რამდენი მერი,
ისეთი, როგორც
შენ მუზად გყავდა.
ატმის ყვავილებს
მოჰგვარე ცრემლი,
ობლად დასტოვე
აქ „მე და ლამე“,
შენი „ვერხვები“ და „ნიკორნმინდა“,
„გურიის მთები“ და „მესაფლავე“.
როცა ნიავი კალთას ეხება,
როცა გუგუნებს მძლავრად სიონი,
ეს, უკვდავება
დგას შენს ფეხებთან,
ეს, ასე სუნთქავს
გალაკტიონი!

ჩაეზღეს სიცოცხლე!

დაე, სიცოცხლე ჩქეფდეს, მღეროდეს,
უკანასკნელი ლერწმის ღერომდე,
როცა სიცოცხლეს ფერს უცვლის ვნება,
როცა სიცოცხლე, სიცოცხლეს ხვდება.
დაე, სიცოცხლე ჩქეფდეს, მღეროდეს,
უკანასკნელი ლერწმის ღერომდე,
დაე, სიცოცხლე ჩანვდეს გულამდე,
ღერწმის ყელიდან სალამურამდე!

მე და დრო და მე და სივრცე

მე და დრო და მე და სივრცე,
მოვლენილი ფალავნებად,
მე და დრო და მე და სივრცე,
თვალის ერთი გადავლება.
უგუნურთა ხვედრი გვამკობს,
სხვას, დროებას, რა სვლას მისცემ,
ჟამ-ბობოქარს ვერწყმით ანმყოს,
მე და დრო და მე და სივრცე.
ეს სამყარო უთავ-ძირო
ჩანყობილა ბილიკებად,
ზოლი დროის, უნაპირო,
გასდევს მხოლოდ მინიშნებად.
მე და დრო და მე და სივრცე,
მოვლენილი ფალავნებად,
მე და დრო და მე და სივრცე,
თვალის ერთი გადავლება.

მე ფურცელი ვარ

მე ფურცელი ვარ,
უნერელი
და უსახური.
მე გონება ვარ,
ხალხის მონა,
მისი მსახური.
ცივი წყარო ვარ,
მთის, ანკარა,
სასმელი ჰეშვით.
რა სიმალლიდან,
რა სისწრაფით,
როგორ დავეშვი!
მე ხომ ბგერა ვარ!
სულ ჟღერადი,
ქცეული ჰანგად,
ჩემი მუსიკა,
მიმოფანტა
სივრცეში ქარმა.
მე ღიმილი ვარ,
მე სუნთქვა ვარ,
ცეცხლმჭრელი ხმალი.
წყალთამპობელი,
მომზირალი
არწივის თვალი.
მე ყვავილი ვარ,
სურნელება
იფრქვევა ხუნდად,
რომ მოგენწყვიტე,
დამყნოსავდი
როცა შენ გსურდა!

ნოსტალგია

როცა მონატრების მიპყრობს ნოსტალგია,
როცა მძლავრი გემი იალქანს გაშლის,
როცა აქაფებულ ზვირთთა მოლანდება,
ჯებირებს გადავა, სამანებს წაშლის,
როცა მონატრება ანგრევს, ანადგურებს,
როცა მონატრება წალეკავს, იპყრობს,
როცა ბობოქარი სულის შემართება,
ეძახის, მოელის, ნატრობს და ითხოვს,
როცა ნანგრევებად ქცეულა კოშკები,
ნაფლეთად ქცეულა კოშმართა ბადე,
როცა მონატრება, როგორც ანგელოზი,
ფეხის თითოეულ ნაბიჯზე თანმდევს -
აღვვილა პირისაგან მიწისა ყოველი,
როცა მენატრება, ვითხოვ და მოველი!

ციდან მოვედი

ციდან მოვედი
წვიმად და სეტყვად,
ჩემი სათქმელი
როგორმე მეთქვა,
ფიფქი და ელვა,
დრტვინვა და ლელვა,
ყვავილთ სურნელი,
ფოთოლთ შრიალი.
ვარ ფრთათა შესხმა,
უთვალავ შერწყმათ,
მე ვარ ფიალა,
რაც უნდა შესვან,
ქალაღდზე ვრჩები
რითმად და ლექსად,
თუ არ წამლეკავს,
ცა, ღრუბლიანი.

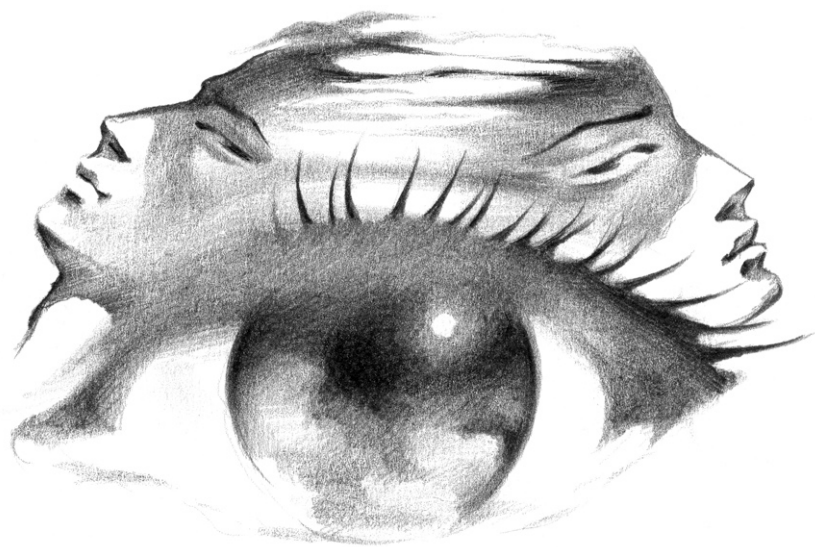
ქარი

ქარი მებრძვის, კაბას მახევს,
თვალეებს მივსებს ქვიშით,
ჩამსისინებს ნიშნის გებით,
ქიში, ქიში, ქიში!
ბოროტია, უღმობელი,
ღმერთი სულაც არ სწამს,
წვრილქვიშების წვეტა წკეპლით
სახეს მწვავედ კანრავს.
ვეჭიდები, მავსებს ქვიშით,
ჩემს უკანსვლას ცდილობს,
ჩამსისინებს — ქიში, ქიში,
საქმე გაგიჭირო.
ცივსისინა მისი წკეპლა,
სახეს მიწვავს ძილშიც,
ჩამსისინებს გველსისინა —
ქიში, ქიში, ქიში!

თვალს არ ვახელ

თვალს არ ვახელ,
რომ არ გაქრეს ზმანება,
მეტკინება,
მწარედ დამენანება.
ეგ სათუთი
და ველური შეხება,
დაჩუხჩუხებს,
მოშუშუნე შეფეხებად.
მენაფები,
თვალეებს ვხუჭავ, ვერ გიმზერ,
გინდა ბაგეს
მოაშორო
დედის რძე,
თუ გაქრება.
ეს გიჟური
ზმანება,
მეტკინება,
მწარედ
დამენანება.
მეზარება,
ვწევარ,
თვალის გახელა,
განა მართლა
მღვიძავს,
მძინავს ნახევრად.

მე რომ ვუყვარდე

მე რომ ვუყვარდე,
ცა ცრემლებით
არ იწვიმებდა,
მთვარეს ზილკავთა
დაათრობდა
ხვევნის წყურვილი.
მე რომ ვუყვარდე,
უკვდავება
გაიციინებდა,
მზის სხივს, მთის წყაროს
დაქანცავდა
ტრფობის სურვილი.
მე რომ ვუყვარდე,
ქვეყნად ცრემლიც
არ იტირებდა,
თვით სიყვარული
დათრგუნავდა
მახვილს და მტარვალს,
მე რომ ვუყვარდე,
ღმერთი რისხვას
ააცილებდა,
მთელი სამყარო
ჩაიცვამდა
სიცილის კაბას.

ღაისი

ჩამავალი მზის სხივების
კაშკაში და ელვარება,
ღრუბელს ავლებს ცეცხლის მაქმანს,
არ აპირებს შებრალებას.
ალმოდებულ, მბრწყინავ ღრუბელს
დაჰკაშკაშებს ცეცხლის ბადრო,
დაფოფინებს, თავს ევლება,
ეტრფის, ნატრობს, ეტრფის, ნატრობს.
ბადრო ინვის, ცეცხლი ღვივის,
ბრწყინავს ზეცა ალისფერი,
ცეცხლის ალში გახვეულა,
ყველაფერი, ყველაფერი!
გარინდულა ცის ტატნობი,
წვა გრძელდება უსასრულოდ,
მზევ, ოცნება სიყვარულის,
არასოდეს დაასრულო!

უცხო ჩვენება

უცხო ჩვენება
ფერიებად, ანგელოზებად,
ფრთები, ოცნება,
საოცარი ზღაპართ სამყარო,
ხარ შთაგონება, ილუზია თუ გაოცება,
ეს შენ ხარ, შენ ხარ,
აღარ ვიცი რას შეგაღარო!
ღვთის წყალობა ხარ,
ზვავ-მოვარდნილს ჰგავხარ ნიაღვარს,
ხარ საოცრება,
მსგავსი არსად რომ არ მინახავს.
სწორედ იმიტომ არის ქვეყნად
თვით საოცრება,
აუხდენელი რომ არ დარჩეს
ყველა ოცნება!

გელოდი

გელოდი, გეძებდი, გელოდი,
მიყვარდი, მჯეროდა, მნამდა,
გიცნობდი, მათობი, მეძახდი,
მათოვდა და გრძნობა მწვავდა.
მალბობდა წვიმა და
მაშრობდა მზე,
უსაზღვროდ გელოდი მე.
გალობდა ბუღბუღი, მღეროდა რუ,
კიოდა ღამ-ღამით ჭოტი და ბუ,
გელოდი, გეძებდი, გნატრობდი სულ,
და გული ელოდა გულს.
ხუჭუჭა ყვავილი უღიმის მზეს,
ზვირთი ზვირთს ედება, მთა ებმის მთებს,
გელოდი, გნატრობდი, გიხმობდი მე,
წელი მიჰყვებოდა წლებს.
მაზრობდა ყინვა და
მათობდა მზე,
უსაზღვროდ გელოდი მე.

მენატრები

მენატრები, როგორც გიჟი
და თითებზე ვითვლი ნამებს,
მენატრები, როცა მიშლი
(ვნება რარიგ გათამამებს!).
მენატრები, როცა მიცდი,
თან ფილაქანს ტკეპნი ბოლთით,
მოლოდინის დამღლელ ფიქრში,
ზღვა ვნებებით სავსე ბოთლით.
მენატრები, როგორც გიჟი
და თითებზე ვითვლი ნამებს.
როცა ბროლის სავსე ფინჯნით,
ყველა ტკივილს დამიამებ!

***

ქროლვა, ეფემერების
ფრთათა ქარის, მაშინებს.
მენატრები, ძილშიც კი
გიხმოზ, გეძებ მაშინვე.
როგორც ეფემერიდი,
ფრთათა სიოც მაქანებს,
ძილშიც გეძებ, გეძახი,
რად არ სჩანხარ აქამდე?
ოცნებათა რიდენი
მეხვევიან თავნებად,
ზღვაა, ზღვაა იმდენი,
რომ არ ამოთავდება,
მაგრამ როცა თავდებად,
მიდგას გრძნობა ეული,
როგორც ჩვილი პატარა,
როგორც სული გრძნეული,
გრძნობის, ეფემერულის,
ქროლვა მბურავს ლანდებად.
მეტმასნება რიდენი,
სპექტრი უცებ შავდება.

პაემანი ცაში

ტკბილი ხარ და სანატრელი ძლიერ,
გამქრალია ვინაობის რწმენა,
შენს აჩრდილს მე საუკუნე ვსდიე,
ეტყობა ვერ დავწეულვარ ჯერაც.
ანდამატი ღვარცოფივით მითრევს,
მომნუსხველი შემაჩერებს მზერა,
რაა წლობით ღამეებს რომ მითევს,
არ ვიცი, ვერ გავრკვეულვარ, ვერა.
რა ვუშველო გაჭენებულ მერანს,
მოევლება უფსკრულებს და ზღვებს,
ქარტეხილებს ევლინება რწმენად,
ქადაგივით ეცხადება მრევლს.
ყალყზე შემდგარს შემართებულს ზეცად
მოჭიხვინეს, ლაგამახსნილ რაშს,
არ აბრკოლებს რეალურის რწმენა,
ოცნებათა ცვენა უკრავს ტაშს.
აჩრდილს დავდევ ათინათის დარად,
პაემანზე შევიყრებით ცაში,
აჩრდილებზე მონადირე მარად,
სიყვარულის მოუღლეელი რაში!

შენ ვინ დაგაჯერა

შენ ვინ დაგაჯერა,
რომ არ მენატრები?!
შენ ვინ დაგაჯერა,
არ მიყვარდე თითქოს?!
შენი კოცნის ჟინით
სველი ჩემი ტუჩი
გამშრალა და ისევ
დასველებას ითხოვს.
შერჩენია, როგორც
ფერდობს ძველი თოვლი,
ბაგეს, შენი ბაგის
არომატის სიტკბო.
ჩაფერფლილა ცეცხლი,
მოგიზგიზე ალი,
მძინარივით ახლად
გაღვიძებას ითხოვს!
ვერცხლისფერი თოვლით
შესუდრულან მთები.
თოვლის ვერცხლისფერი
დასდებია მთებსაც,
ვერცხლისფერი ქროლვა,
ვერცხლისფერი წლები,
ვერცხლისფერი გრძნობით
მოვერცხლილი ზეცა.
ჩემო განუყრელო!
დაიბერტყე თოვლი,
როგორ დაიჯერე,
არ მიყვარდე თითქოს?!
მენატრება ძლიერ
შენი კოცნის ჟინი,
გამომშრალი ბაგე
დასველებას ითხოვს!

სად ხარ, სად?

ანეულა გრძნობა ზეცად,
აღრუბლულა, აზვირთულა,
მთად გაჭრილა ჯიხვად, ვერძად,
ხევებს იქით გარინდულა.
სად ხარ, სად ხარ, სად? გუგუნებს
გლოვის ზარი დღე და ღამე,
მენატრება სანუკვარი,
შენი ხმა და სითამამე.
მოკამკამე ტალღათ ქულებს,
ამღვრევია მეტად ფერი.
ღელვა, ნატვრა და დუმილი,
არეულა ყველაფერი!
ზარები კი გამყინავად
რეკენ, რეკენ, რეკენ გულში,
სად ხარ? სად ხარ? ზარი გლოვად
მოდებულა მთელ სხეულში!

ქედმაღალ ქამნამებს

ქედმაღალ წამნამებს,
ნაქებს და ნანამებს,
(ველოდი ამ წამებს),
ცრემლებით ვნამავდი.
ვეტროფოდი, მჯეროდა,
ოცნების ღეროთა,
სუნთქვაც კი მღეროდა,
სულ ბოლო წამამდი.
აქაფდა ზვირთები,
თეთრფრჩხილა თითებით,
ზღაპრული მითებით
უფლისწულს მალავდი.
ქრები და ინყები,
კვლავ აკვნად ირწევი,
და ზეცად იწევი,
თავიდან თავამდი.
ქედმაღალ წამნამებს,
ცრემლები ანამებს
და ლოცვად კამკამებს,
კარიდან კარამდი.

როცა რამე გწყინს

როცა რამე გწყინს,
როცა ძლიერ წვიმს,
სამყაროს ფარავს,
როს წვიმის შირმა,
როცა ხალისი
გულში ჩუმად თვლემს,
მარტო ტკივილი
გტკივა და გტკივა,
როს ფანჯრის მიღმა,
ბინდ-ბუნდის ფონზე,
ხმაურდებიან წვიმის სვეტები,
როცა მარტო ხარ,
მარტო ხარ სულმთლად
და მაინც, ვერსად
ველარ ეტევი,
როცა ვერ გზღუდავს
აზრი და ზღუდე,
როცა ტკივილის
ბუნიობს ბუდე,
როცა ტკივილი
განვიმს და გტკივა-
გულის ცრემლებად
იღვრება წვიმა.

დავითი მჭედლურს!

დიდი სიყვარულითა და წრფელი ცრემლით...

აუსრულებელ ოცნებად წახველ,
„უცხო დედოფალს“ ვერა, ვერ დახვდი...
ცრემლი ადინე „დასისხლულ ძახველს“,
მარადისობას კალმით ეძახდი.
არა, ნუ წახვალ, გზა აგერია,
ფეთქებადი ხარ, სისხლივით თბილი,
შენი ფიალა — შენი ხვედრია...
ნუ, ნუ ენდობი ყინულის ბილიკს.
შენ დროს აბრუნებ, ძალა აღმართს ხნავს,
შენთან უმანკო ტიტინებს ბავშვი,
ნუ, ნუ ჩაუქრობ ხსოვნას წინაპარს,
ნუ წახვალ! დარჩი!
ნუ წახვალ! დარჩი!

მომონება

გახსოვს ფოთლები არწევდნენ აკვანს,
ნენდა კულულებს აშარი ქარი,
და ქროდა, ქროდა, ისე ამაყად,
გეგონებოდა უგონოდ მთვრალი.
გახსოვს, ქვა იყო ცივი და სველი,
მე გვერდით მყავდიჩემი ღვთაება,
როგორ ხლართავდა ობობა ქსელს და
თვითონვე ქსელში როგორ გაება.
როგორ ლამაზად გალობდა ჩიტი,
როგორ ყვიროდა ირემი ტყეში,
ხნულს რომ ავლებდნენ რკინის ფრთოსნები,
შენ ვარდი როგორ ჩაგაჭკნა ხელში.
გახსოვს, გვართობდა ქარი და სუსხი,
და სიყვარულის არწევდა აკვანს,
როგორ ყვაოდა აპრილში ნუში,
და ქარს მერანი მიჰყავდა სადღაც.

მიხმე და მოვალ

მიხმე და მოვალ,
სეტყვა და თოვა,
ელვა და მეხი,
ჩემივე ფეხით.
სითბო, ღიმილი,
ჩემი ტკივილი,
დოლი და რთველი,
დაქახილს ველი,
უკუნი ბნელი,
ალმური მწველი,
ივსება აფრა,
ძალიან სწრაფად,
დაჰბერავს ქარი
იპობა წყალი,
ორმხრივად მასა,
ეხვევა მასრად,
ზღვის თეთრი ქაფის,
ზურნა და დაფი,
თან ფიფქთა ფარდა,
იშლება მარდად,
ფანტელთა ბადე,
ოცნებად დამდევეს,
გული კვლავ იწვეს,
ოცნებებს იწვევეს,
მითხარი რამე,
დასრულდა ღამე,
მიხმე და მოვალ,
ელვად და ქროლვად!

მე შენთან მინდა

მე შენთან მინდა,
მე შენთან მინდა,
დულს მაჭარივით,
გრძნობები წმინდა.
მე შენთან მინდა,
მე შენთან მინდა,
ყვავილი ყვავილს
უღიმის მშვიდად.
მთა მთას ეძახის,
ზვირთი-ზვირთს,
ტკივილი-ტკივილს,
ტვირთი-ტვირთს,
ღიმილი-ღიმილს,
სითბო-მზეს,
შენ მონატრებულს-
გიხმოზ მე!
მე შენთან მინდა,
მე შენთან მინდა,
ზეცამ ნისლი არ
გადაიწმინდა,
მზე არ გამოჩნდა,
შორს მოჩანს სხივიც,
გული ვერ უძლებს,
ნატვრას და ტკივილს,
მე შენთან მინდა,
მე შენთან მინდა,
დულს მაჭარივით,
გრძნობები წმინდა.

სად მთავრდებიან

სად მთავრდებიან, ვინ ნახა ნეტავ,
ლალი ბავშვობის სულტკბილი წლები,
როდის გადაგვსხამს კალთიდან დედა,
თვითონ დიდები როდისლა ვხდებით?
როდის ელება ოცნებას ბოლო?
ჩამოვარდება ვარსკვლავი ციდან,
როდის აღარ ვართ თითისტოლები,
ცეროდენები, ან თითოციდა.
მოულოდნელი, დაუნდობელი,
როდის ჩაგვიკრავს გრიგალი გულში,
უბინოების ნათელი სხივი,
გვაცისკროვნებდა ჯერ კიდევ გუშინ.
ვინ იცის სად დევს დიდი სამანი,
რომელიც გაჰყოფს სიცოცხლეს ორად,
იქით ბავშვობა გვიღიმის ლალი,
აქეთ დიდობის მარწუხთა გორა.

მონატრება

მე რას შევადარო შენი მონატრება,
ცრემლი, ტკივილი და სევდა უმძიმესი,
მზერას შეეჩვია ეს ცრუ მოლანდება,
იგივ ტკივილია დიდზე უდიდესი.
ცრემლი დაეკიდა წამწამს, ცათამზირალს,
გულს შემორჩევია ტალღა მონატრების,
გული-ბობოქარი, როცა ტკბილად მძინავს,
თბილად ეგებება ხილვას მოლანდების.
ტალღებს მოსურვნიათ ზვირთად შეგორება,
ექო ახმოვანებს ნაცნობ შეგონებას,
ეხი შეიკედლებს გრძნობას, უთანზრახოს,
ბეჩავს მიუმყუდრებს, მარტოდ არვინ ნახოს.
ყოველ სისხამ დილით, ფეხზე როცა ვდგები,
ხილვა მოლანდების ჩემი წყურვილია,
მძიმედ დაშვებულა ფარდა მონატრების,
მწვავედ მომდებია ნახვის იდილია.
.....
ზვირთად აზიდულა ტალღა მონატრების,
ნატვრამ მოიტანა ხილვა მოლანდების.
ლოცვად მოქცეულა აზრთა სამფლობელო,
გვედრებ — დამაფარე კალთა, ღვთისმშობელო.

დროც კი მელოდება

მტანჯველი გოდება,
უგია ოდებად.
ქცეული ლოდებად
დროც კი მელოდება.
მიხმობენ ზარები,
ზღაპრული ზმანების,
ოცნებათ კარიბჭე
ზღვა ნეტავს მანიჭებს.
ნეტარი სხივების
ჟღერადი სიმებით,
გულ-გულთა ცა - კალოდ
ქცეულა სამყარო.
მიხმობენ ზარები,
ზღაპრული ზმანების,
ქცეული ლოდებად —
დროც კი მელოდება.

ასე მგონია

ასე მგონია, უცხო ხარ ჩემთვის,
არ მინახიხარ არასდროს არსად,
ან კიდევ, ჩემი ბავშვობის წლებში,
დაგკარგე, ხმელი ფოთოლის მსგავსად.
ჩამქრალა სხივი, გამქრალა ვნება,
და წარსულს ჰფარავს ხშირ-ხშირი ბინდი,
შენ შორს ხარ, შორს ხარ, ძალიან ჩემგან.
ცხოვრება მისი დინებით მიდის.
ასე მგონია, უცხო ხარ ჩემთვის,
ალარ შეგხვდები არასდროს არსად,
მგონია, გაქრი შენი ცხოვრებით,
ჩემი ყოფიდან, ძველ თოვლის მსგავსად.

თავთეთრი მწვერვალი

თავთეთრი მწვერვალი,
სახეა შენი,
შენსავით ჯანსაღი
ღიმილი შეგნის.
შენსავით მაღალი,
შენსავით მხარგრძელი,
მსოფლიოს უმაღლეს
მწვერვალებს გასცქერის.
შენსავით ტურფა და
შენსავით სპეტაკი,
შენსავით იდუმალ
ძახილით მეძახის,
შენსავით აფრქვევს და
არ მაღავს გრძნობებს,
ვნატრობ შორეულს და
ხელმიუწვდომელს.
თავთეთრი მწვერვალი,
სახეა შენი.
მე მიხმობს,
მეძახის,
ღიმილი შეგნის.

სიყვარული და სიცოცხლე მინდა

სიყვარული და სიცოცხლე მინდა,
ლიმილისთვის ვარ ქვეყნად მოსული,
ზეცამ ღრუბელი გადაიწმინდა,
მთვარე არა სჩანს ჯერ ამოსული.
ლამის სიჩუმეს რა შეედრება,
ცა მოჭედილა ყვავილნარივით,
ღმერთო ისმინე ჩემი ვედრება,
ტანჯვა მაშორე უგნურ ნარივით.
მე ჩავჩურჩულე ყურში ვარსკვლავებს,
ვარ უღრან ტყეში, მუხის ფოთოლთან,
თავზე მეღვრება კლდის ნაკადული,
ცულლუტი სხივიც აღარ მომშორდა! . . .
სიყვარული და სიცოცხლე მინდა,
ქვეყნად მოსული ვარ ლიმილისთვის,
და ლამისთევით რომ არ დასრულდა,
გადავინახე ზოგიც დილისთვის.

სადახარ?

სადახარ?
ქარს მიაქვს ფოთოლი,
ხანდახან
მზეც არის და თოვლიც,
თანდათან
იცვლება ცა-მოლი,
კვლავდაკვალ
დაგყვება ამბორი.
ნატვრა ხარ,
მღერიან ქარები,
არჩანხარ,
გეძებენ თვალები,
მთა და მთა
ინთება ალები,
სადახარ?
ნუთუ მემალევი?

შენ

შენ სალი კლდე ხარ,
მიუვალი,
მიუნვდომელი,
მალლა რომ მიდის
და სადღაც შორს,
ღმეთთან თავდება.
შენ აფთარი ხარ,
მძვინვარე და
დაუნდობელი,
თავისუფალი,
იდუმალი,
თანაც თავნება.
შენ სანთელი ხარ,
მოლაპლაპე,
დინჯი და მშვიდი,
საოცრება ხარ
სამყაროსი,
ათასჯერ შვიდი
მე –
ყველგან შენი თანამდევი,
უცვლელი სული,
მე ვარ სიცოცხლე,
ვარ ღიმილი,
ვარ სიხარული.
ჩემი ხარ, ჩემი,
მარტო ჩემთვის

შეგქმნა შენ ღმერთმა,
მეც შენთვისა ვარ
გაჩენილი,
მინდა იცოდე,
სამყაროში თვით
სიყვარულმა
თუ იარსება,
ჩვენ ერთმანეთის
სიყვარულში
უნდა ვინვოდეთ!

***

საუკუნეა, მაგრამ ოდესმე
მანც შევხვდებით, ნამდვილად მჯერა,
ოქროსნამიდან ჩემს ყურს ჩაესმის,
ფოლადნარევი, შენი ხმის ჟღერა.
ტკბილი სურნელი, ჯანსაღი ენის,
მე სველ ბაგეებს მიბუჟებს ჯერაც,
რა უძლურია აქ დრო და სივრცე,
რა ძლიერია აზრი და რწმენა!

ნუ დამტოვებ

ნუ დამტოვებ, ვუხმობ წამებს,
დრო მანამებს დროის ტიტანს,
დრო საოცრად მინანქლებს,
დრო საშინლად ველარ მიტანს.
ნუ დამტოვებ, არ ხარ - ვქრები,
წამი გვაქრობს, წამი გვიცავს,
დრო დაგვითვლის ძვირფას წამებს,
მინა დროა, დრო გვექმნის მინად.

მენატრები

მენატრები,
ფანტელივით ცვივა ციდან
ოცნებები,
გოლიათა, ციციქნა, ციდა,
ქარი ტოტებს
დაუნდობლად აცლის სამოსს,
და ფიქრები
კოშკებს აგებს, სამომავლოს.
მენატრები,
ჩანს დამიგო ბედმა მახე,
მელანდები,
შიშით თვალებს ველარ ვახელ,
ვენაფები
ნატვრას, ქცეულს სამკაულად,
მესახები
ნეტარების სანყაულად.
მენატრები,
სიცივეა, მათოვს, მანვიმს,
მონატრებამ
შემიფაკლა ნითლად ლანვი,
მონატრება
მანამებს და ფიქრს არ მაცლის,
ეს — დრო არის,
ჩემთვის ასე ყრუ და მკაცრი.

როცა

როცა ნუში იფეთქებს,
ვაზი აგვიტირდება,
სიყვარულის ზღაპარი,
საოცრებას გვპირდება.
როცა გული სავსეა,
როცა რწმენა მზად არი,
როცა გზნებით იხრება,
შენსკენ ყველა ჭადარი,
როცა ცა გაქვს გახსნილი,
როცა გულიც ღია გაქვს,
როცა გულის კუნჭულსაც
უთმოზ ტრფობის ნიაღვარს,
გინდა ზღვები ჩაკოცნო,
მთებს მოხვიო მკლავები,
სიყვარულის თილისმა
ვერსად დაიმალება.

გაიზარაბი

მენატრებოდი, გეძებდი ღრუბლებს მიღმა,
თან ღამისმთევველ ვარსკვლავს ველოდი ცაში,
მე თვალწინ მედგა შენი ხატება დიდხანს,
გეიზერებთან როცა ვიდექი, მაშინ.
უსაზღვროდ ვღვარე ცხარე ცრემლების წვიმა,
უზომოდ ვტკეპნე ფიფქი და ცივი თოვლი,
ოცნებებიც ხომ ფანტელელებით ცვივა,
ნატვრა ამ ქვეყნად სეზონებით მოდის.
მენატრებოდი, გეძებდი ვარსკვლავთ შორის,
მე ჩემს საკუთარ ვარსკვლავს ვეძებდი ცაში,
გეიზერივით ცხელი ცრემლების წვიმა,
აუხდენელი ოცნების ტკივილს წაშლის.

შერეული ცეკვა

მშვენიერია - ფიფქი ყვავილთან ცეკვავს!
გაზაფხული და ზამთარი მღერის ერთხმად,
ეს სიყვარულის ანდამატი შლის ფრთებს,
ბუნების ნადიმს ისიც აყოლებს ხმებს.
ფიფქი ყვავილთან ცეკვავს!
სასწაულებრივ შერწყმას,
ამ საოცნებო სანახს,
გულს, ტკბილ გრძნობათა სამარხს,
ნადიმი ათრობს დღეს.
და სიყვარულის აჩრდილს,
როგორც პატარა ბავშვი,
ფიფქთა და ყვავილთ სრბოლას
თავზე ვეველები მეც.

გნატრობ, გელი

გნატრობ, გელი,
გნატრობ, გელი,
მეცარება ხშირად ხელი.
ვარსკვლავებსაც,
მრავალთითას,
დასანახად ველარ ვიტან!
ხან სინაზე
შენეულა,
ლაჟვარდებშიც შერეულა.
იათ ღიმი
შენ ეულა,
გაბნევია შენებურად.
სიმარტოვე
თან მდევს კრული,
არ მერევა თვალზე რული.
და სიცოცხლე,
ისიც გოჯა,
გაღეულა ასე გონჯად.

დამღევს და მიცდის

მიაღწევს ზენიტს, უფრსკულს ეშვება,
ზეცას მოსწყდება როგორც ვარსკვლავი,
წამოიჩოქებს მკვდრეთით აღსდგება,
არ ეზოგება სული და თავი.
გაზაფხულივით დარაჯობს ყინვას,
და იასავით ღიმილით ჩნდება,
ყოველ შეგრძნებას ფრთებივით ახლავს,
ჩემი სუნთქვა და ჩემი ოცნება.
სიცოცხლის რწმენა და აზრი მისი,
რომ მეც შვილი ვარ ცისა და მიწის,
რომ სიყვარული არ მტოვებს მარტო,
რომ სიყვარული დამღევს და მიცდის!

მონოლოგი

შუალამეა, ყოველივეს
სძინავს, ისვენებს.
მე უგუნურმა მონატრებამ
ხელი დამრია,
წამწამებს წამავს მონაყური
თვალთგან სისველე,
არ შემიძლია, უნდა გითხრა,
ჩემი ვალია.
შენი ამბორი, ესოდენი
ტკბილი ბადაგი,
ნეტავ ვის ბაგეს აუსხია
ქარვის მტევნებად,
ან შენი მზერა, ჟინიანი
და სანუკვარი,
თავგამეტებით, აგრერიგად
თავს ვის ევლება.
ჩამი-ჩუმიც კი აღარ ისმის,
ქარი ბობოქრობს,
აუნყვეტია სადავე და
თავაშვებულა,
შუალამისას, მის სევდიანს
ვისმენ მონოლოგს,
და მონოლოგი, მეჩვენება
მე ჩემეულად.

საერისკაცო მოტივები

მზე, მთვარე და ვარსკვლავები,
და პატრუქი ერთი ციდა,
არ დარჩება ნაკვალევიც,
გაიცემა ვიზა ციდან.
მორაკრაკე ნაკადული,
მობვეული ყურებს ჩალმა,
დარჩენილან გულნაკლული,
ნარიტაცა ცეცხლი ქარმა.
ვაზის ძირში ნარწევ აკვანს,
ვეფხვისა და მოყმის ნაბრძოლს
შვილებისთვის თვითონ ვქარგავთ,
ვმღერით, რომ არ დაიკარგოს.
რომ სწორია ძუ და ხვადი,
ხან სიცოცხლეს სჯობს სიკვდილი,
გაიზრდება ალგეთს ლეკვი,
ბოროტს მიაქვს ჩვენი ჭირი.
რომ სიკვდილს ვერ შეაჩერებ,
ვერც სიცოცხლეს მოსდებ ლაგამს,
რომ იქ განძად დაგიხვდება,
რასაც გასცემ, ან დაჰკარგავ.
რომ კეთილი ძალავს ბოროტს,
რომ ტყუილი არის გონჯი,
რომ ერთია ყველას ბოლო,
ვიზომებით ერთი გოჯით.
თავს ვეველებით არწივს, დაჭრილს,
ვით მერანი, ტატოს ჰუნე,
სულს იტაცებს ველად გაჭრილს,
უახლესი საუკუნე!
აქ იზრდება ერის კაცი,
ქმნად მართლისა თრგუნოს ჭირი,
და შუქსა ჰფენს ანმყოს მუდამ,
შუქნაკლულიც, მისი ჩრდილი.

ფოთოლი

დავუძღურდი,
აღარ შემწევს ძალა,
შევებრძოლო,
გავუმკლავდე ნიავეს,
ფოთოლი ვარ,
შემოდგომის ხმელი,
აშარ ქარს რომ,
საითაც სურს, მიაქვს.
ვეღარ ვზომავ
თვალით დროს და სივრცეს,
ვეღარა ვგრძნობ
ტკივილსა და დაღლას,
სულ მარტო ვარ,
დავიკარგე მგონი,
აღარავის
არ ვჭირდები ახლა.
ო! ეს ქარი,
აშარი და ანცი,
დამაქროლებს,
ძვლებში მამტვრევს სუმთლად,
ზოგჯერ
ისე მიმახეთქებს სადმე,
ტკივილისგან
შემეკვრება სუნთქვა.
სიცოცხლით და
სიყვარულით სავსე,
დაუნდობლად
გამომფიტა ქარმა,
სიკვდილის და
უკვდავების გზაზე,
ახლა, სწორედ
გასაყართან ვდგავარ.

თუ რაჲე მნამდა

გრიალი ხმათა.
საოცრად მარდად
ეშვება კართან,
სამოთხის ფარდა.
ელვარებს სრბოლა,
წუთთა და წამთა,
იშლება ხალთად
წკრიალი ხმალთა,
ფიქრი რომ ქროდა,
გრძნობა რომ მწვავდა,
უტკბილეს დროთა,
უამეს ხანთა,
ქცეულა ნალამთ
ქროლვად და წვათა.
რაც იმედს ჰგავდა,
რაც ქვეყნად მწამდა.

სანთელი

სანთელში გული ფეთქავს,
მთელი სხეულით იწვის,
დადებული აქვს მკაცრად,
ღმერთის წინაშე ფიცი.
რომ ჩაიფერფლოს ხატთან,
უნდა ჩაიწვას ფიქრში,
უნდა გადადნეს ხალხად,
ხსოვნად აენტოს მისთვის,
რომ შეუერთდეს ზენას,
რომ შეენიროს მრწამსს,
გადაეკვანძოს ღელვას,
ძალა შემატოს ხმას.
რომ მიაწვდინოს ზეცას
გულისტკივილი მიწის,
მიტომ იღვრება ცრემლად,
დაუზოგავად იწვის.

მე სანთელი ვარ
ქალის სხეულა,
განგების ნება
მტოვებს ეულად,
მთელი სიცოცხლე
უნდა ვინვოდე,
რომ ბედისწერის
ძალა ვიცოდე.

***

ჩემი ხალხია
და გულიდან ამოძახილი,
უფრო ბასრია,
ორლესული ვიდრე მახვილი!
ჩემი სისხლია,
ეროვნული მისი ღირსება,
უპირველესი
ამოსუნთქვის წამში ივსება!
ჩემი მინაა,
ჩემი ხალხის ანმყო, წარსული,
აქვს ყელსაბამად,
მარგალიტის თვლებად ასხმული!
სიცოცხლე უფალს
მარტო იმად არ მოუცია,
რომ ვარდებივით
ვამშვენებდეთ რევოლუციას!
მან კურთხეული
დაგვაფარა თავზე ოლარი,
ერთსულოვნება,
აი, დიდი მონაპოვარი!

***

ვერრას მაკლებს კაეშანი,
ვერ შემჭამა, ვერ გამომხრა,
ვერ გამხადა ბუდეშავი,
ვერ მოსტაცა გულსაც ოხვრა.
მე სიცოცხლის ვგალობ ჰანგებს,
თავს დამნათის ათინათი
და ცხოვრების მიჯრა ჩანგებს,
ემატება ჟღერა მათი.

იგაღი

არ მოვიდოდი მე შენთან მაშინ.
ზღვაში მზე ჩაჰყვა ჭალარა სხივებს,
გული კი, როგორც უმწეო ბავშვი,
შენ მოგეტმასნა, ვერ მოიცილე.
ბროლის სასახლე იქცა ნამცეცად,
დღის სინათლემაც დაჰკარგა ხიბლი,
როგორ განრისხდა მოწყალე ზეცა,
როგორ შებრუნდა ბორბალი იღბლის.
წყარო დამშრალა, გიგანტურ კაშხალს
შეჰყრია სენი... ბრუნავს სამყარო!
დაველოდები კვლავ მამლის ყივილს,
მოახოება ცისკრის მახაროს!

მზერა

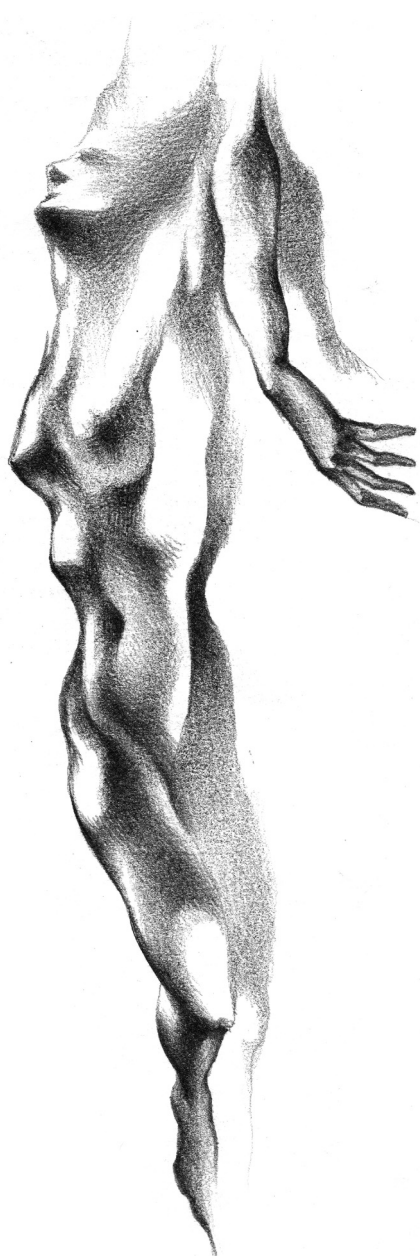
ნეტავ ვის ელის
ეგ თბილი მზერა,
ჯერაც ბობოქრობს
არ ჩადგა ქარი,
ფოთლის სიმწვანეს,
გაუშლელს ჯერაც,
არ შერჩენია
სიცოცხლის კვალი.
არადა უკვე
მაისი დადგა!
ეს გაზაფხულიც
მიდის, თავდება.
რწმენა შერყეულ
უმნეო ფოთოლს,
ვინ დაუდგება
ეხლა თავდებად?
თვალი შეავლე,
აჩუქე მზერა!
სიცოცხლის თვლემას
მოელოს ბოლო!
ყინვით გათოშილს,
ყინვის ძილისგან,
მნამს, გადაარჩენს
ეგ მზერა მხოლოდ!

ტალღებთან

საოცარია, როდესაც ზვირთი
ქაფში ყველაფრის შთანთქმას აპირებს,
ბედნიერი ხარ, როს მძლავრი ტალღა
ხელს ჩაგავლებს და გაგინაპირებს.
მერე შეგიტრევს, იდუმალების
ზღაპრულ სამყაროს რომ შეგახვედროს,
უფაქიზესი ძალდატანებით,
უხედნ კვიცივით ცდილობს გაგხედნოს!
ლალად ეძლევი, ქაფად ქცეული,
ზვირთების რიტმში თავდავინყებას,
დაგავინყდება ირგვლივ ყოველი,
ვინა ხარ, ისიც დაგავინყდება.
ზვირთებზე მაღლა ვარსკვლავი გიხმობს,
შენ კი ეშვები და ხმაც მისწყდება.
მორჩა, გათავდა, ფიქრობ და გტკივა,
....
ნკაპ! — ყველაფერი ახლა იწყება!

ჩემი ანგელოსი

მე შენ მესახები
როგორც ანგელოსი,
როგორც მოლაღადე
ნათლისვეტთა შირმა,
როგორც წარმოსახვა
მიქელანჯელოსი,
შემოქმედებითი
ტრიუმფების მიღმა.
მე შენ მესახები
როგორც შთაგონება,
როგორც მოუთოკავ
ზვირთთა აგორება,
ტკბილი ოცნებების
მდოვრედ გაღვიძება,
გრძნობათ ეტაპებში
სავალ ნაბიჯებად.
როგორც საოცრება
საოცრების კართან,
ვნების გამჭირვალე,
საოცნებო ფარდა,
მძლავრი მეუფება
ჩემი სამეფოსი,
ჩემთა ანგელოსთა
მთავარანგელოსი.

კაცხის სვეტი

კაცხის სვეტი ვარ,
ვდგავარ და ველი,
ლოდინმა ლოდად
მაქცია თითქოს,
შენახული მაქვს
სათუთად გულში,
გრძნობა, სუნთქვა და
ნაღვერდლის სითბო.
ვდგავარ და ვიცდი,
ბევრი მინახავს,
თვალსაც არ ვახელ,
დღეა თუ ბნელი,
მაბურავს ნისლი,
თუ ცისარტყელა,
არც თქმა მჭირდება,
არც დაძახება,
მე თვითონვე ვარ
ამოძახება,
მინის გულიდან
ამონანვერი.

დრო

ხან მზეა და ქარი,
ხან წვიმს, ხანაც თოვს,
დღე დღეს კვალში მისდევს,
ეჩქარება დროს.
როგორც ელმავალი,
როგორც მთვარე ცაზე,
ოცნებათა გემი,
იმედებით სავსე.
მზე ტყვიისფერ ღრუბელს
ავლებს ოქროს ვარაყს,
იმედების ძაფი
მისდევს ოქროს კალამს.
დრო არ იცდის, ჩქარობს,
თვითონ ასწრებს, ხარობს,
ვის უსაზღვროდ სწყალობს,
ვის მოუხნავს კალოს.
დღე, დღეს კვალში მისდევს,
ეჩქარება დროს,
დრო თავისთვის მირბის,
დრო თავისას ძოვს.

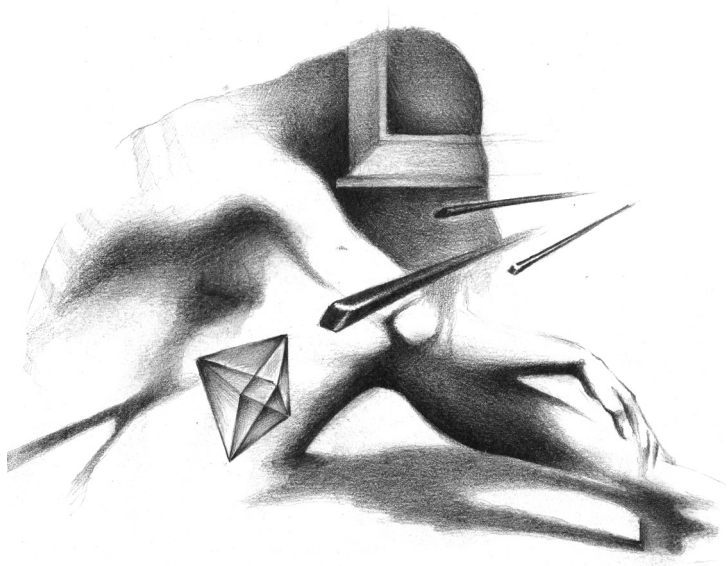
მარტოობისთვის

მარტოობისთვის,
გულს რად იჭამ
მყინვარო ნეტავ?
ვინც მარგალიტად,
დაბადებულა —
დარჩება კენტად,
მარგალიტი ხომ
სიმბოლოა,
მხურვალე ცრემლის,
ცრემლს —
მარტოობა უხდება და
ძალიან შვენის.

წრა

რა ვარ და ვინ ვარ,
ვდგავარ თუ ვზივარ,
ვინ ვარ და რა ვარ,
ან ვისა ვგავარ,
ვწევარ თუ ვზივარ,
ვზივარ თუ დავალ,
არ ვიცი ვინ ვარ,
ვინ ვარ და რა ვარ,
რომ არც კი ვჩანვარ,
ვინ ვარ და რა ვარ,
მოვედი, წავალ.

ფიფქი, ფიქრი და ფრთები

ფიფქი, ფიფქი და ფიფქი,
ფიქრი, ფიქრი და ფიქრი,
ფრთები, ფრთები და ფრთები,
ვარსკვლავიანი ცა,
წვიმა, წვიმა და წვიმა,
წვეთი წვრილ-წვრილად ცვივა,
წვრილი წვეთების წვიმა,
შეგუბებული ზღვად.
ქარი, ქარი და ქარი,
ქედის და ქვაკლდის ქნარი,
ქრის ქარი ჩქარზე ჩქარი,
გადაქცეული ხმად.
წლები, წლები და წლები,
გზები, გზები და გზები,
სიყვარულისთვის კვდები,
ამისთვისა ხარ მზად.
მთები, მთები და მთები,
ფიფქი, ფიქრი და ფრთები,
სიყვარულით რომ თვრები,
გამოიცვლები მთლად!

წუთისოვალი

დადიხარ წელში მოხრილი
და ცხვირით მიწას თოხნი,
ნამად აპკურა განგებამ,
სულ შენი ჭირის ოფლი,
ნურც ფიქრობ სიცოცხლეშივე
რომ დაგიფასდეს გარჯა,
ცოცხალი ვის რად უნდიხარ,
მოკვდი — იქცევი განძად.

ჰიმნი სამშობლოს

სამშობლოვ უფლით ნაკურთხი,
ღვთიმშობლის კალთა გიცავს,
რჯულო, ენავ და მამულო,
სისხლით ნაბანო მინავ.
ერი გულადი, პურადი,
სიმართლე — გზა და ხმალი,
თავისუფლება დროშად გაქვს,
და ფარად — ვაზის ჯვარი.
დიდება შენს ერს, ველ-კორდებს,
ხმელეთ-ზურმუხტს და ცა-ფირუზს,
თავისუფლებას მიელტვი,
რომ ყოფა გაიყმანვილო.
დიდება შენს ხალხს, დიდება!
ძეობა ქუხდეს ვალია,
მოგვიხმობ — მკერდით დავიცავთ
თრიალეთსა და დარიალს.

ქარი ფანტელს ერეკება

ქარი ფანტელს ერეკება,
დაუნდობლად, უსულგულოდ,
უსამართლო ასეთ დევნას
გავძლებ განა, რომ ვუყურო?
ქარი ავი, დემონივით
ფანტელს ახვევს, როგორც ქაბრი,
დაათრობს და გააბრუებს,
დაცემამდე უღვთოდ დაღლის,
დევნილი და დაქანცული,
ეხეთქება მკერდით მინას,
ტკივილების ეს ყრუ გმინვა,
კანრავს, კანრავს გულის ფიცარს!
სიმწრისაგან სახე მენვის,
რომ აღმური ამდის მწველი,
რა სუსტი და საბრალოა,
შველა მინდა, ველარ ვშველი.
გული კვნესის, გული ტირის,
ცრემლი მომდის ღაპა-ღუპად,
ცის და მიწის ღვიძლი შვილი,
განწირულა დასალუპად.

ჩატეხილი ხიდი

როს მონაბერი ზაფხულის სიო,
იდუმალეებით აჟღერებს რტოებს.
გული ხალისობს, აფრენას ცდილობს
და კაეშანი ცოტა ხნით მტოვებს.
აქ, სიბნელეში, მოკლე ჰორიზონტს
შლის უამრავი მკვეთრი ციმციმი,
სიო ჩურჩულთ ჩემზე მოგითხრობს,
შენ კი — ხარხარებ, ისე იცინი.
უცებ დუმილი დაიპყრობს სმენას
და ჭრელ სიბნელეს მოიცავს რინდი,
ვრჩებით უფსკრულის სხვადასხვა პირას,
ჩატეხილია ჩვენს შორის ხიდი.
გიხმობ, გეძახი, გეძახი, გიხმობ
და უარამდე ხელებსაც გიწვდი,
შენ კვლავ ხარხარებ და სნორედ ახლა
სხვებთან მიდიხარ, მე აღარ მიცდი.

ბაქანზე

შენ გარბიხარ,
რა სიჩქარით...
მე, ბაქანზე ვრჩები,
უცებ, გულმა
ერთიანად,
დაიბერტყა წლები.
მოგდევს, მოგდევს,
ბნელ გვირაბში,
გეძებს, გეძებს, გეძებს
და ვინ იცის,
მერამდენედ,
ჩაგიქროლებს გვერდზე.
ვდგევარ, ბაქნის
აღარ მყოფნის
სიმაღლე და განი,
სუნთქვას აშთობს
შენი სწრაფვით
ატეხილი ქარი.

ვარდის სუნთქვა

რაც გაგიცან, ვარ ამ დღეში,
შენთვის ვინმეს უთქვამს?
რომ ის ვარდი ბროლის ყელში,
შენი სუნთქვით სუნთქავს.
რომ ლარნაკის ნაცვლად ჭიქას
დაჰკრავს ვერცხლისფერი,
რომ ეს გული შენით ხარობს,
გელის, ანცობს, მღერის.
ხარ სიცოცხლის დასაბამი
და სამყაროს ბოლო,
რომ არსება, ჩემში, ქალის,
შენით ფეთქავს მხოლოდ.

მშვენიერი ხარ

მშვენიერი ხარ,
ჩემი ერი ხარ,
ჩემი ბერი ხარ,
სათნო ხარ, ტრფობა,
ცას მარგალიტად
შემორჩენიხარ,
ხსნად და სიცოცხლის
უბადლო მყნობად.
წინ! წინ!

სიცოცხლის
ტრიუმფებისკენ,
შეუპოვრობა,
ბრძოლა და ბრძოლა,
წინ გამარჯვების
სვე, ჟინი მიწვევს,
უკან რჩებიან
შიში და ძრწოლა.
წინ! წინ!

მიხმობს და მეძახის ჟინი,
და გამარჯვების
მივსდევ დაფდაფებს,
შენით ვამარცხებ
ბოროტს და ტკივილს,
შენ უკვდავების
წყაროს მანაფებ.

მშვენიერი ხარ,
ჩემი ერი ხარ,
ჩემი ბერი ხარ,
სათნო ხარ ტრფობა,
ცას მარგალიტად
შემორჩენიხარ,
ხსნად და სიცოცხლის
უბადლო მყნობად.

ეს სტიქიაა

ეს სტიქიაა, წარსულშია მისი ფევეები,
ხოლო არენა მომაგონებს უსაზღვრო ტრამაღს,
ღრმად მონატრების უფსკრუღებში როცა ვეშვები
და რეაღობა მოგონების სურათებს შხამავს,
ეს სტიქიაა, მინდა სინით მოგიღღვნა თავი,
მთელი სხეული ასო-ასო ავექნა ნაჭრებად,
ჩემი სიცოცხლე იყოს შენი თავსამკაული,
თუნდაც თმის შენი ერთი ღერის გადასარჩენად.
ეს სიგიჟეა, ეს ლტოღვაა, მძღავრი ნაცადი,
მთის თავანკარა ნაკადუღის გიჟი ჭენება,
ეს წყურვიღია, თავანყვეტა ველურ ფაშატის,
არაბუნებრივ მონატრების თავდამშვენება.

თავფურცელი

მე შემოგწირე, რაც კი მებადა,
დაუნანებლად, ვიყავ გულწრფელი,
ბოლომდე შესვი ჩემი ხელადა,
გადაიკითხე სულ თავფურცელი.
ფეხი რბილად რომ დაადგა მინას,
ნოხად გიგია ჩემი სხეული,
სველ ბალახში რომ თითები გიჩანს,
იქაც მე ვწევარ, სულდანთხეული.
რომ არ შეგცივდეს — ქარს ველობები,
რომ არ დასველდე — არ ვდგევარ უქმად,
რომ არ მოგწყურდეს — წყაროდ ვიქცევი,
რომ არ მოგშივდეს — ვიქცევი ლუკმად.
მე შემოგწირე, რაც კი მებადა,
დაუნანებლად, ვიყავ გულწრფელი,
ყველაფერს ვამბობ, მაგრამ რატომღაც,
რალაცა მრჩება მაინც უთქმელი.

***

მე ვარ... ჰო და...
ბუტუსურად დავრჩი.
ოცნებები, ბედნიერი ბავშვი...
ფოთოლი კვლავ სცვივა ხეთა ტოტებს,
მე მთვრალივით ჭყაპში დავაბოტებ.

იყო... იყო... იყო — როგორ არა,
სიზმარივით თვალ წინ გაიარა,
დღეს შორიდან მაყურებლის თვალში,
ვაჯილდოებ გარემოცვას ტაშით.

სუქტურ-ბუქტურ, ინილო-ბინილო,
მე ჩამოვრჩი, შენ ნახვედი წინო,
ვინძლო მაშინ აგეხილოს თვალი. —
— ქათამივით რომ დალიო წყალი.

მე ქუჩაში დავაბოტებ მარტო,
და ცხოვრების უგულობას ვდარდობ.

თავგაიჟი ოცნება

თავგაიჟი ოცნება როდესაც ახდება,
როცა შესრულდება კანონი ბუნების,
როცა სიყვარული გულიდან მოსწყდება
და შეერთებიან მთრთოლვარე გულები,
როცა სიყვარულის მერანი იჭენებს,
როცა იღვენთება გრძნობები უღვევი,
როცა სიყვარულით კაცი გულს იჯერებს,
როცა თავს გაყრია ზღვა თაიგულები,
ზეცაში დაფრინავ და კრეფავ ვარსკვლავებს,
ღრუბლებთან ნავარდობ, ევლები თავთავებს,
როს ნაზი გრძნობების გახარებს ალღუმი,
როცა ცისარტყელას ღიღინით ჩაუვლი,
ვერცხლისფერ შადრევნებს თავებს რომ გიხრიან,
დაჰყურებ, ჰგონიხარ ზღაპრული ფიფქია,
ამ ნაზი გრძნობების შენშია სათავე
და ხელთ შენ გიპყრია გრძნობათა სადავე!

მონყენილი კვირა

ულიმლამოდ მიდის,
მონყენილი კვირა,
საგანგებო ბადით
განგება ბედს ცხრილავს.
წვიმის წვეთი მინას
ვერ უქარწყლებს ტკივილს,
მინა იცრემლება,
მინა მწარედ ტირის.
ხეს ფოთოლი ცვივა,
ღვარა-ღვარად მოსდის,
ხე რომ ხეა, ისიც
ველარ უძლებს ლოდინს.
ულიმლამოდ მიდის,
მონყენილი კვირა
და ლოდინის ლოდი
ჩემს გულმკერდზე ხვრინავს.

თბილისო!

თბილისო, ჩემი ქვეყნის მშვენიერებავ,
დიდებავ ჩემი ხალხის და მიწის,
ჩემო ოცნებავ და გახსენებავ,
შენით ვენთები და შენთვის ვინვი.
სითბო გულისა მოსჩქევს ლეგენდად,
არსად ნახულა მსგავსი ზმანება,
ტურფა სავანეს კრძალვით შეგბედავ,
მსურს შენს კალთებზე გარდაცვალება.
სულს უხმობს მტკიცედ სინმინდის ზარი,
ქვაშუეთი თუ დედა სამება,
მუხლი მაგარი და რწმენა მყარი,
უძლეველობა და უკვდავება.
დუდუნებს მტკვარი, ფხიზლობს მთანმინდა,
დუდუკის ხმაში ჩასთვლემს ხარფუხი,
ქართველის შვილების დედავ და ძიძავ,
ცა და მიწა გაქვს ორივ ნაკურთხი!

***

როგორ მენატრები,
ჩემო ცათამბჯენო,
ჩემო ნათლისვეტო,
სვეტო შთაგონების.
სვეტო სიცოცხლისავ,
ქარად მონაბერო,
ლაგამგადახსნილო,
სუნთქვავ გაორების.
ჩემო მონატრებავ,
ჩემო აღტაცებავ,
ჩემო მოჭარბებავ
ინჟინგ-ემინჯების.
ცა ქუდად მახურავს,
რომ არ ჩამომექცეს,
რომ არ ჩამომემხოს,
ბურჯად ებიჯები.

ნისლის ფარდა

სალამოა,
ნისლის ფარდა,
ჩამოეშვა ციდან,
თან ჩამოჰყვა
ანგელოზი,
მხარზე დამაფრინდა.
მე გავვოცდი,
მაგრამ მეტად,
გაუკვირდათ ძლიერ,
რატომ არის
ამ დროს კენტად?
(თავს ვერ მოვერიე)
—სად წავიდა?
—მასთან არის,
მთელი ღამე რჩება.
ცრემლი მახრჩობს,
ნისლის ფარდა
დაფლეთილა ჩვრებად.

***

ქვაში და ხეში,
წყალში და მზეში,
ბრწყინავს სახება
ღვთისა და ძესი,
თვით სამყაროა
წმინდა სამება.
მამა, ძე-შვილი
და უკვდავება,
სიცოცხლის ეშხი,
მინა და ნეშთი,
ასე გადადის
ხელიდან ხელში.

მენატრები

მენატრები,
და ქარს მიაქვს თოვა,
ალისფერი
დაშვებულა აფრა,
უვადოსაც
ყავლი გასდის ლოდინს,
მოტივტივე
ნაფოტებად ფანტავს.
სიყვარული,
სალოცავი კერპი,
აღმაფრენა
ამიტაცებს მაღლა,
მენატრები,
უკვდავებას ვეტრფი,
შენთან, თავად
უკვდავება მახლავს!

რა სიცოცხლე!

რა სიცოცხლე! შხამის კასრი,
ჯოჯოხეთის შავი კუპრით,
გაფხორილი შავი ყვავი
ცისკარს ხვდება ზურნა ბუქნით.
როს ცხოვრება ხორცმეტივით,
აღმა დაღმა დამაქანებს,
როს სამოთხეს ჯოჯოხეთი
ჩაურაზავს მაგრად კარებს,
რა სიცოცხლე! შხამის კასრი,
ნეტავ მალე გადავცალო,
რომ ეს ყოფა, იმქვეყნიურ
სიმშვიდეზე გადავცვალო.

თოვს, სწორდება მთა და ბარი

ეს თოვლია, თეთრი ცივი,
ფრთაფარფატა, ერთი ციდა,
ოცნებებიც, სანატრელი,
მოფრინავენ ასე ციდან.
ანეულა მაღლა ზეცად,
ფანტელების ზღვათა ბუდე,
გამობშია ფრთას ოცნება
და ნაშლილა ყველა ზღუდე,
ავსებულა ოცნებებით
გული, ფარავს მარტო ძგიდე,
თოვს, სწორდება მთა და ბარი.
რა ოცნება რჩება კიდევ?

სად მთავრდებიან

სად მთავრდებიან, ვინ ნახა ნეტავ,
ლალი ბავშვობის სულტკბილი წლები,
როდის გადაგვსხმს კალთიდან დედა,
თვითონ დიდები როდისღა ვხდებით?
როდის ეღება ოცნებას ბოლო?
ჩამოვარდება ვარსკვლავი ციდან,
როდის აღარ ვართ თითისტოლები,
ცეროდენები, ან თითოციდა.
მოულოდნელი, დაუნდობელი,
როდის ჩაგვიკრამს გრიგალი გულში,
უბინოების ნათელი სხივი,
გვაცისკროვნებდა ჯერ კიდევ გუშინ.
ვინ იცის სად დევს დიდი სამანი,
რომელიც გაჰყოფს სიცოცხლეს ორად,
იქით ბავშვობა გვიღიმის ლალი,
აქეთ დიდობის მარწუხთა გორა.

მანჩრუბელა ზოდი

ქარი კიბეს დაუნდობლად ახლის ქიშკარს,
დრო გულს მიკლავს, სვამს უამრავ მტანჯველ
კითხვას,
სად ხარ, ვისთან, რას აკეთებ, მოხვალ როდის...
მანჩრუბელად გადაიქცა ოქროს ზოდი.
ცივი ქარი ქრის და თითქოს დროს აჩქარებს,
გამალებით აბრაზუნებს რკინის კარებს,
ღამეც ისე მონდომებით ბაგეს ხურავს,
გული თვითონ იქცა კიბის საფეხურად.
ფიანდაზად გაგეგება გზად და ხიდად,
სადაც გინდა, როცა გინდა, როგორც გინდა,
გევედრები, მომამორე მძიმე ლოდი,
მალე მოდი, ოლონდ მოდი, ოლონდ მოდი!

დაუჯერებელი

ნაცნობ ბუნებას,
ხეებს და ქვებს,
ბალახის ღერებს,
გუბურა წყლებს.
არ უნდათ სჯეროდეთ,
არ უნდათ სწამდეთ,
რომ ქვეყნად ერთგული
არ უნდა მყავდეს.
თვითონ მამშვიდებენ —
უმანკო კოცნა,
ზეცად ამალღება
უზადო ლოცვად.
თავებსაც მიხრიან —
გვახსოვს და ვიცით,
ჩვენს წინ ერთგულების
დაგიდეს ფიცი.
გრძნობა სიყვარულის
ცამდე აწეული,
ტრფობის დიდი ძეგლი
აკვნად დარწეული,
გრძნობა სიყვარულის
ცეცხლად დანთებული,
ვნება, სიყვარულით
თვალეზანთებულის,
მზერა მიბნედილი,
ბაგე შვინდისფერი,
ჩვენ არ დაგვიწყნია,
გვახსოვს ყველაფერი.
დაუჯერებელი,
ერთურთს შეჰყურებენ
და დილით სიცოცხლეს
ნამად იპყრებენ.

იის ნატვრა

ია გუნდრუკს აკმევს,
სურნელებით ათრობს,
მერე ტკბილად სძინავს,
მერე თბილად ათოვს.
ნაზია და მორცხვი
როცა სხივებს კოცნის,
თავს მიწამდე დახრის,
აღერსი მას არ ღლის.
ენატრება წყალი,
ანკარა და სუფთა,
ნაკადული ჩქარი,
გადაშლია სუფრად,
იმ ტალღების ჩურჩულს
უერთდება ლოცვა,
რომ იის ბუჩქს ერგოს
ნაკადულის კოცნა.

ფრესკებს რად მაგონებ?

ფიქრი — ფიქრს ნაება,
ველი — კორდს, მთა — გორებს.
ეგ სახე წინაპართ
ფრესკებს რად მაგონებს?
შენი სიჭაბუკე
იღვრება ჩანჩქერად,
(არა ღირს ქალური
განცდების გამხელა).
ევლები ჭიუხებს
უმკაცრეს მწვერვალთა,
ვნებათა სიუხვე,
სიჭარბე ღელვათა,
ინევა ზვირთებად,
იღვრება ბადაგად,
იფრქვევა ნამქერად
ქარაფებს გადაღმა.
ლიცლიცა სხივებად
ევლება მთაგორებს,
არ ვიცი, არ ვიცი,
ფრესკებს რად მაგონებ.

მარტივით გიჟი

მარტი, შენსავით გიჟი,
სვლას და სიყვარულს მიშლის,
ცივ და აბეზარ ფთილას,
ცხელ ბაგეს მსხვერპლად სწირავს.
ვიცი მიგზავნი ამბორს,
ჩუმად სალამსაც ამბობ,
ფანტელს სახეში მაყრის,
წინ ელობება აპრილს,
რომ ჰპოვოს გულის სითბო,
დროს დამატებით ითხოვს.
მარტი გიჟმაჟი, შენ გგავს,
რას ველოდები შენგან?

ხავსი ქვაზე

მდინარეში მწვანე ხავსი
ქვას ეხვევა და მე მიცდის,
სინარნარე მისი რხევის
ძალიან ჰგავს ალის ლიცლიცს.
აჰ! მდინარის მძლავრი ტალღა
ავ განზრახვას აღარ მაღავს,
ამ საბრალოს აღბათ მალე
გადაუმტვრევს წელის მაღას.
მაგრამ ხავსი ისე მედგრად
უმკლავდება თავხედ ძალას,
ლამის განწყდეს მართლა წელში,
გულს იბრუნებს სავსე პეშვით.
წყლის ჩხრიალში, ღარი-ღარად
ხავსს ცრემლები მოსდის ღვარად,
ამ ჭიდილის მწველი ეშხი
არ გაქრება არა ჩემში.

სიცოცხლე მეორდება

როდესაც ჩემი უძლურება შეერწყმის მიწას,
მე არ გავქრები სიცოცხლეში სამ სახეს ვტოვებ,
როცა სიკვდილი აქ ბილიკებს გადამინისლავს,
მე გამოძახილს სიცოცხლისას — შვილებში ვპოვებ.
და ერთის ნაცვლად სამი მე ვარ, სამი სიცოცხლე,
სამჯერ მოვკვდები და ათასჯერ აღვსდგები
მკვდრეთით,
რადგან სიცოცხლე მეორდება და მეორდება,
ხოლო სიკვდილი მხოლოდ კიბის საფეხურებს
ცვლის.

სიცოცხლე მიდის, ზეცას სწვდება სიმაღლე კიბის,
დრო, უსწრაფესი ელმავალი, მირბის და მირბის,
სიცოცხლის კიბე, მიწის ზევით რაც მოჩანს მარტო,
ზეცისკენ მიდის და საფეხურს სიმრავლით ამკობს.
სიკვდილის გამო ამაოა მოთქმა-გოდება,
რადგან სიცოცხლე, სიცოცხლეშივე მეორდება!

შენ ხომ გგონია

შენ ხომ გგონია ქვას გული არ აქვს,
შენ ხომ გგონია არ სუნთქავს თითქოს,
ქვა უენოა, ტკივილებს მალავს,
ისე, სანაცვლოდ არაფერ ითხოვს.
ქვაა მგოსანი, ქვაა ფრთოსანი,
ყველა უენოს ხომ ქვას ადრიან,
ქვას ტკივილები შეუმსუბუქე,
მიუალერსე, დიდი მადლია.
ქვას სიყვარული ცრემლს ადენს ღამით,
თუ მას იხილავ დილაადრიან,
ქვა უენოა, ტკივილებს მალავს,
ყველა უენოს ხომ ქვას ადრიან!

სამყაროს არსი, სიცოცხლისთვის თავსამკაული,
ფიალა სავსე, ან დაცლილი მტლად სანყაული.

მზე ჩადიოდა

შენ მიდიოდი,
მზე ჩადიოდა,
კაშკაშა ბადრო
ტოვებდა ტატნობს,
შენ მიდიოდი,
ასეთ ტკივილში,
კაცი ყოველთვის
ერთ რამეს ნატრობს...
სხივი ურჩობდა,
სხივი ანცობდა,
ღრუბელს ავლებდა
ვარდისფერ მაქმანს,
მე ყველაფერი
მეკარგებოდა,
სხივიც, ღრუბელიც
და ხელის ჩანთაც.

მე შენ გელოდი

მე შენ გელოდი,
მე შენ გეძებდი,
მე შენ მიყვარდი უკვე,
ის სიყვარული
ამ მონატრებას,
ახლაც ღამეებს უთევს.
შენ ხარ სიცოცხლე,
შენ ხარ კვილი,
შენ ხსნა ხარ, ჩემი
სულისტკივილის.
მე შენ გელოდი
მთელი ცხოვრება,
როგორ მწყუროდი,
როგორ გნატრობდი,
როგორ მიხმობდი,
გემახსოვრება
და სიყვარულით
როგორ მათრობდი.
ახლა ჩემთან ხარ,
რა ხდება ნეტავ,
სულის სიღრმეში
ჟღერიალებს სიმი,
ხმა უკვდავებას
ჯაჭვად შეება
ახლა გამოსცემს
სხვა გულისტკივილს.

მე შენ გელოდი
მე შენ გეძებდი,
მთელი ცხოვრება,
მთელი შეგნება,
ახლა ჩემთან ხარ
და შენი სუნთქვა,
ჩემსას რიტმულად
როცა შეება...
ო, კვლავ წყეული,
ავი სატანა!
სურს მონატრების
სენით ვინვოდე!
მე უკვე, ასე
ბევრის ატანა
არ შემიძლია,
უნდა იცოდე!

ნიღაბი

ნოსტალგიაა, საოცარი,
გრძნობათ მარათონს,
გამოურიყავს სილუეტი
მჭმუნვარე სევდის,
ასე ჭიდილში, უნებურად
თავზე დამათოვს
და სიკვდილის წინ, საბოლოოდ
იმღერებს გედი.
დრო რბის, დრო ელავს, გასაოცრად
სწრაფად მოქმედებს,
და ყველაფერი, ყველაფერი
მის შედეგს ელის,
დრო აარიგებს, ჩაარიგებს
ძვირფას მონეტებს,
ბევრს არასდროს არ მიუწვდება
არცერთზე ხელი.
ისმის მუსიკა, ხმაურია
აურზაური,
დრომ განურჩევლად გადასილა
ყველა იარა,
ქვიშამ, უხეშმა, ამოავსო
ნაჭრილობევი,
ეს ტკივილისთვის ნიღაბია,
შვება კი არა.

ჩემს სიყრმეს ვგლოვობ

ჩემს სიყრმეს ვგლოვობ, არ დავტირი გარდაცვლით
ცხედრებს,

მკვდართ, ამქვეყნიურ ამაოებათ ეხსნებათ ტვირთი,
ჭენება შვენით ფაფარაშლილ ულაცთა მხედრებს,
მარადისობის სამყაროსთან გადებულ ხიდით.

ყვავის, ბიბინებს ნალკოტი და ედემი ვრცელი,
გადაშლილია უკვდავება უსაზღვრო სივრცედ,

ნუ გეშინია, გაბედე და შეახე ხელი,

შენ უკვდავებას შენს მეობას თვითონვე მისცემ!

ცრემლების ღვარი, მონაჟური შენი თვალების,
განიჭებს შვებას, ჩამორეცხს რა გულის იარებს,
აქ სამყაროთა შორის შენც ხარ პატარა ხიდი,
ჭირისუფალი შენი ხვედრის და მგლოვიარე.

ჩემს სიყრმეს ვგლოვობ, არ დავტირი გარდაცვლილთ
ცხედრებს,

მკვდარს არ სჭირდება ჩემი ცრემლი, ჩემი ტირილი,
მე ვეთხოვები უჩვეულო სამოთხის მხედრებს
და სინანული მადენს ცრემლებს, გულისტკივილის.

გახსოვდეს

რა დაგემართა? წონასწორობას კარგავ!
ხომ არ ჩამოჰკრა საოცნებო რამ წამმა?
ხომ არ დაჰბერა უდაბნოს თბილმა ქარმა?
ან უძლურივით იქნებ მიჰყვები ნიავს.
იქნება კარი გამიღე მე შენ მთვრალმა,
რამ დაგასველა, წვიმამ? ონკანის წყალმა?
რამ შეგაშფოთა, გამოღებულმა კარმა?
მე ველარ ჩავწვდი შენი გონების წიაღს.
ჰოდა გახსოვდეს! როცა გშია და გცივა,
როცა სიყვარულს ნატრობ და გული გტკივა,
როცა ნაკვალევს ლუპით ეძებ და მისდევ,
მე გელოდები ისევ, ისევ და ისევ.

თეთრი მტრადები

შორეული ედემი,
ჩანს სამოთხის ხედები.
ვით ყელბროლა გედები
ფრენენ თეთრი მტრედები.
არ ჩანს თავშესაფარი.
არ ჭრის ხმალი და ფარი.
ჩაბოლილან ნისლები,
როგორც მისნის მისნები,
ხან პირამდე ივსები
ხან ძირამდე იცვლები.
უშორესი ციალი,
ბედის ბორბლის ტრიალი,
ბედისნერის ნკრიალი,
შენყვეტილი რტფიალი.
ოცნებები ფრთამალი,
დროა მკაცრი წამალი,
შორეული ტრამალი,
მტრედი დედალ-მამალი.
სიყვარულის მხარეში,
უკვდავების არეში,
სამუდამო ღამეში
წყვილდებიან წამებში.
ვით ქალწულის ოცნება
არა არ იკოცნება.
დაიფარონ ლოცვებმა
ვიდრე ჟამი მოცელავს.
მოფრინავენ მტრედები,
ვით ყელბროლა გედები,
ჟამთა სრბოლის თარეშში,
სასუფეველის არეში.
როგორც თეთრი რაშები
ნინ ნინ თავის აშვებით,
ფრენენ თეთრი მტრედები
დროვ, რატომ არ ბერდები?!

ერთგულა

გათეთრებულა ყოილი,
გასჯიბრებია თოლიებს,
მხარშეგდგომია ტოლივით,
ან რითი დაიყოლიე.
ცრემლი მოღვარავს დაწვებზე,
მოდის რუდ, უჩანს ღარადა,
გეძახის, გნატრობს, დაგეძებს,
ჩამოხმა, გაჭალარავდა.
ჭკნება ყოილი, ერთგულა,
ტკბილო დეკავ და ღვიანო,
შეეხმიანე ერთგულად,
ვინძლო არ დაავვიანო.

ქარიც გეფერება

ქარიც გეფერება,
ქვები იფერება,
ფერად ეფემრებათ
ფრთათა შეფერებად.
ბაგეთ ბოგანებად,
ალფრად მომგვანება,
თვალთა მომრგვალებად
აზრთა მოგვარება.
ტკივილთ უტკივართა,
ყივილთ უყივართა,
ტირილთ ნატირალთა,
ტაძართ ნამყინვართა,
ქარიც გეფერება,
ქვები იფერება,
ფერად ეფემრებათ
ფრთათა შეფერებად.

***

ქარი ზუზუნებს, შიშველ ხეებს აყინავს კალთებს,
ნატვრა არ მტოვებს, აჩრდილივით ნატვრა თან
დამდეგს,
სველ შიშველ ხეთა ხმაური და მნუხარე გამა,
გულისტკივილით ფანჯარასთან დატოვა ქარმა.
წვიმამ დააღბო ტკივილი და გაასათუთა,
აქ ნამიერად ქარიც ჩადგა, უფრო ჩაყუჩდა,
გულს კენტად შერჩა ნატყვიარი ზუზუნა ქარის,
გამჭოლ ჭრილობას ველარ შველის ხმალი და ფარი.
.....
ქარი კივის, ქარი კვნესის, არ სჭირდება აბედ-კვესი.

ღამის ფრთები

ცისფერი ღამის ვარდისფერ სიზმრებს,
მთვარეს, მონატებს მჭადის,
აუხსნელ მიზეზს, დაღუპულ გრძნობას,
აუსრულებელ წადილს,
უსაზღვრო ტკივილს, კვლავ მარგალიტის
მძივებად ასხმულ ცრემლს,
დასაბამიდან გაუხარელი
საწუთროს მწარე ხვედრს,
ღამე უკუნი, გაუმჭვირვალეს
გადააფარებს ფრთებს,
გალმა-გამოდმა სოფელს თუ სძინავს,
სადღაც მურია ყეფს.
ღამე პირისპირს რჩება ფიქრებთან,
ფიქრიც ათენებს ღამეს,
გასაოცარი თანაცხოვრება
არ მახუჭინებს თვალებს.

***

იყო მარაბდა, იყო შამქორი
 გვემუქრებოდა ერის ჩაქოლვა
 გადავრჩით რადგან ვიყავით ერთად
 როცა მართლები ვიყავით ღმერთთან.
 გვყვა მეფეთ-მეფე ჩვენი თამარი,
 სადარი მთვარის, სადარი მზისა,
 ვის ჩაითრევდა ბედი ფრთამალი
 არ შერჩებოდა სისველე რძისა.
 და მეფეთ-მეფე ჩვენი დავითი
 შეუდარები, პრომეთეოსი,
 ნიკოფსიიდან დარუბანდამდე
 მძლე ერთიანი საქართველოსი.
 და ანათებდა მზე საოცარი,
 ყვაოდა ტყეში რკო და მოცხარი,
 და ქართველ ქალთა ქართველქალობა
 საფიცრად ჰქონდა მრავალ თაობას.
 როგორ გუგუნებს ცა და ხმელეთი:
 ძმანო შეერთდით! ძმანო შეერთდით!
 რომ გამარჯვება გრგვინავდეს მტერთან.
 ვიყოთ მართლები ჩვენივე ღმერთთან.
 როდის დავკნინდით დაგვეცა მეხი,
 რამ დაგვაშორა მოყმე და ვეფხი,
 სამშობლოს დროშა მიგვექონდა ფარად,
 ღმერთთან ვიყავით მარად და მარად.
 სად ჩაიკარგა ის იავნანა,
 ცით აღარ მოდის ჩვენი მანანა,
 რად გვეტანება სენი და კერპი.
 სად დავაშავეთ ან როდის შევცდით.
 ღმერთი ვადიდოთ, ვიყაროთ მუხლი,
 ვერრას დააკლებს ბერმუხას მუმლი!

***

დაიხარე, შემაშველე ხელი,
სიო მაკრთობს მონაბერი მთიდან,
მარტოსული, ვარ ბალახის ღერი.
მე ხომ მარტო, მოფერება მინდა!
მემუქრება ხან გვალვა, ხან თქეში.
ვუმკლავდები ნიაღვარს და მტარვალს,
მე ხომ ყველა ფეხის ტერფი მტკეპნის,
მე ხომ ყველა ნატყვიარი მნამავს.
ნიშნს მიგებენ კუნელი და დვრიტა.
აღმა-დაღმა მივსდევ ველურ ქარს,
მე ხომ მარტო მოფერება მინდა,
მე ხომ მარტო მარტოობა მკლავს.

ნუთისოფლის ეტლი

დრო ჭენებით გარბის,
არ მეღევა დარდი.
ზოგი ეკლის კრეფით,
ზოგიც კიდევ — ვარდის.
განუსაზღვრელს სივრცით,
განუზომელს დროში,
მიუწვდომელს ფიქრით,
მიუღწეველს გროშით,
შემაგებებს სწრაფად
ნუთისოფლის ეტლი.
რაც სათქმელი დამრჩა
მერე ვინმე გეტყვით.

დედა-სამშობლო!

შენ, საქართველოვ,
მშვენიერი
ზიხარ დედოფლად,
შენს შესამკობად
ფუნჯს ფერებიც
ალარ ეყოფა,
შენს შესამკობად
უძღურია
რითმათ მიჯრები,
შენს სიყვარულში,
დედასა და შვილს ემიჯნები.
სამშობლო-სიტყვა
პირველი და
საოცრად თბილი,
მეორე — დედა
შვილისთვის ან
მშობლისთვის შვილი!

განშორების ქარი

თუ განშორების
უბერავს ქარი,
თუ ძვლებში გატანს
მისი სიცივე,
ელავს განგების
მახვილი ხმალი,
ვინ,
ბედისწერას
ვინ აიცილებს?!
თუ განშორების
დარეკავს ზარი,
და ტაიფუნი
ენვევა სულებს,
თუ ბედისწერის
მწუხარე ქნარი
გედის სიმღერას
აქ დაასრულებს,
ტრფობას წამებულს
თუ უჩინარი
დაისის სხივის
დასწვავს ანთება,
ხმალთა სიმოკლე
მიზანს ვითა ცვლის?!
დაბადებულან
გოლიათებად!

***

შარი-შური ჭრელა-ჭრულა
ფიფქი ცვივა ციდან,
ზეცისაკენ მიუპყრია
ხელისგული ციდა.
მოფარფატებს, მოფრიალებს,
მოიმღერის წყნარად,
ბილიკების აურაცხელ
ნიუანსებს კვალავს.
მოისვრის და მოუძებნის
სამუდამო ალავს.
ორნამენტებს მიწის პირზე
ამ მეთოდით ქარგავს.
თუ ხალიჩას აღმაფრენით
შევეხები ტერფით,
მენანება, უჩვეულო
ორნამენტებს ვტკეპნი.
შარი-შური ჭრელა-ჭრულა
ფიფქი ცვივა ციდან.
ცად მზირალი დარჩენია
ხელისგული ციდა.

***

რა თავბრუს მახვევს მარტის მზის სითბო,
წყნარი ხორუმი ფირუსულების,
გაჟღენთილია ჰაერი თითქოს,
ქორფა იების ნაზი სურნელით.

გულ-მშვიდად სძინავთ ჩემ ტკბილ ახლობლებს,
კორდის ამ მწვანე საფარის მიღმა,
მათთვის უცხოა მინის სიმძიმე,
მინა ბუმბულის სამოსელს მიჰგავს.

იქ ჯარისკაცის მოსჩანს ფარაჯა,
ქართული დროშა უპყრია ავად,
კვლავაც სამშობლოს უდგას დარაჯად
და თუ დასჭირდა, ბრძოლაშიც წავა!

აქ ცოცხალ წიაღს ჰხურავს საბანი,
მის სიგრილეში ვარდი იშლება,
სპეტაკ, კამკამა ნაკადულებში,
მარადისობა წვება ნისლებად.

არ ენატრებათ, დრო დგას, არ გარბის,
თვით სათნოება ჰყვავის ბალებად
და ისტორიის ბასრი მახვილი
ხალთაში ველარ დაიმალება!

ზღვა სინანულის მოქუხს მდინარე,
უკვდავება კი ფრთას შლის ედემად,
მარად ჭაბუკი რჩება, მძინარე...
დრო არ ბერდება! დრო არ ბერდება!!!

***

მენატრები
და ქარს მიაქვს თოვსა,
ალისფერი
დაშვებულა აფრა,
უვადოსაც
ყავლი გადის ლოდინს,
მოტივტივე
ნაფოტებად ფანტავს.
სიყვარული —
სალოცავი კერპი,
აღმაფრენა
ამიტაცებს მაღლა,
მენატრები,
უკვდავებას ვეტრფი,
შენთან, თავად
უკვდავება მახლავს.

***

ჩქარა, ჩქარა, ჩქარა,
ილიმება მთვარე,
ნაკადული წრფელი,
ახამხამებს თვალებს.
ემალება ნიაფს,
მოგიზგიზე ალი,
გაზაფხულის წიაღს
არევია კვალი.
ცრემლიანი ფიქრი
არ მასვენებს, დამდევს,
ქუხს მდინარე ჩქარი,
გააბრუებს მნახველს.
ქვას ცრემლი სდის, მერქანს
გასკდომია გული,
მოდის, მოდის, მოდის,
უცხო გაზაფხული!

ღმერთს ღაპჳორღით

იყო მთვარე და ვარსკვლავთ ციალი,
იყო დრტვინვა და შრიალი ხეთა.
იყო ფართა და ხმალთა ტრიალი.
და სისხლიანი ჯვარი და მცხეთა.
იყო კრწანისი, იყო დიდგორი,
იყო დასჯა და წამება ტყვეთა,
იყო სისხლი და იყო სიკვდილი
მაგრამ მართლები ვიყავით ღმერთთან.
და ჩამავალი მზის ელვარება
ღრუბელს ავლებდა უნაზეს მაქმანს.
და განთიადის წმინდა ღვთაება
საოცრებათა ბადეს ქსოვს ახლაც.
მთები დევეები მხარჩახვეულნი,
ცაზე ნაცნობი ვარსკვლავთკრებულნი,
ზაფხულ-ზამთართა შრომა მრავალი,
და თაობები მავან მავანი.
დრო და სვლა სივრცის,
რაც დროში იწვის.
უკან არასდროს აღარ ბრუნდება.
ან გარდასული სურნელი მიწის,
ცას ეფინება ქულათ გუნდებად.
ქუხს ქვაშუეთი და ქუხს სიონი,
გვიმზერს შოთა და გალაქტიონი,
და ღვთისმშობელი ნაკურთხი კალთა
კვლავაც გვიფარავს უფსკრულის კართან.

ღმერთო ქლიერო

ღმერთო ძლიერო,
შემიბრალე მხევალი ღვთისა.
სანუთრო ჩემთვის ბოძებული
მაგემე მისად.
გადამაფარე ღვთისმშობელო
ნაკურთხი კალთა,
წელგამართული მიმიყვანე
სანუკვარ კართან.
შენ ჩემს ოცნებას
მალემსრბოლის
შეასხი ფრთები,
მომეცი კიბე
რას სიმდაბლით
თვითონ ვერ ვწვდები.
შენით მაქვს ძალი,
ახლა მქმენი
უფრო ძლიერი,
რომ ჩემში,
მკვეთრად
აირეკლოს
შენი იერი!

სარჩევი

ქვათა სიმფონია.....	3
ჩემი ოთახი	4
ეს კვირაც გაივლის	5
გალაკტიონს.....	6
ჩქეფდეს სიცოცხლე!	7
მე და დრო და მე და სივრცე	9
მე ფურცელი ვარ.....	10
ნოსტალგია.....	11
ციდან მოვედი.....	12
ქარი	13
თვალს არ ვახელ.....	15
მე რომ ვუყვარდე	17
დაისი	18
უცხო ჩვენება.....	19
გელოდი.....	20
მენატრები	21
***ქროლვა, ეფემერების.....	22
პაემანი ცაში.....	23
შენ ვინ დაგაჯერა.....	24
სად ხარ, სად?.....	25
ქედმაღალ ქამნამებს	26
როცა რამე გნყინს.....	27
დავით მჭედლურს!	28
მოგონება	29
მიხმე და მოვალ	30
მე შენთან მინდა.....	31
სად მთავრდებიან	32
მონატრება.....	33
დროც კი მელოდება.....	35

ასე მგონია	36
თავთეთრი მწვერვალი.....	37
სიყვარული და სიცოცხლე მინდა.....	38
სადახარ?	39
შენ.....	40
***საუკუნეა, მაგრამ ოდესმე.....	43
ნუ დამტოვებ.....	44
მენატრები	45
როცა	46
გეიზერები	47
შერეული ცეკვა.....	48
გნატრობ, გელი.....	49
დამდეგს და მიცდის	50
მონოლოგი.....	51
საერისკაცო მოტივები.....	53
ფოთოლი.....	54
თუ რამე მწამდა	55
სანთელი.....	57
***ჩემი ხალხია	58
***ვერრას მაკლებს კაემანი	59
იმედი	60
მზერა	61
ტალღებთან.....	62
ჩემი ანგელოსი.....	63
კაცხის სვეტი.....	65
დრო	66
მარტოობისთვის.....	67
წრე.....	68
ფიფქი, ფიქრი და ფრთები.....	69
წუთისოფელი	70
ჰიმნი სამშობლოს	71
ქარი ფანტელს ერეკება.....	72
ჩატეხილი ხიდი	73
ბაქანზე	74
ვარდის სუნთქვა.....	75

მშვენიერი ხარ.....	76
ეს სტიქიაა	77
თავფურცელი	78
***მე ვარ... ჰო და...	79
თავგვიყი ოცნება	80
მონყენილი კვირა	81
თბილისო!	82
***როგორ მენატრები	83
ნისლის ფარდა	84
***ქვაში და ხეში.....	85
მენატრები	86
რა სიცოცხლე!	88
თოვს, სნორდება მთა და ბარი	89
სად მთავრდება	90
მახრჩობელა ზოდი	91
დაუჯერებელი	92
იის ნატვრა.....	93
ფრესკებს რად მაგონებ?	94
მარტივით გიყი	95
ხავსი ქვაზე.....	96
სიცოცხლე მეორდება	97
შენ ხომ გგონია	98
მზე ჩადიოდა	99
მე შენ გელოდი.....	100
ნილაბი	102
ჩემს სიყრმეს ვგლოვობ	103
გახსოვდეს.....	104
თეთრი მტრედები.....	105
ერთგულა.....	106
ქარიც გეფერება.....	107
***ქარი ზუზუნებს, შიშველ....	108
ლამის ფრთები.....	109
***იყო მარაბდა და იყო შამქორი	110
***დაიხარე, შემაშველე ხელი.....	111
ნუთისოფლის ეტლი.....	112

დედა-სამშობლოვ!.....	113
განშორების ქარი.....	114
***შარი-შური ჭრელა-ჭრულა	115
***რა თავბრუს მახვევს... ..	116
***მენატრები.....	117
***ჩქარა, ჩქარა, ჩქარა	118
ღმერთს დავშორიდიტ	119
ღმერთო ძლიერო.....	120

დაიბეჭდა გამომცემლობა
„მერანის“ სტამბაში
მხატვრის ქუჩა №4
ტელ: 2-31-70-47
2-32-73-62
E-male
merani_merani@mail.ru